

ÖSSZEFOGLALÁS

Villányi-Sulina Diána

2024

Kerti kakukkfű (*Thymus vulgaris* L.) termesztése vízkultúrák rendszerben

Villányi-Sulina Diána

Gyógy- és fűszernövények felsőoktatási szakképzés levelező munkarend

Kertészettudományi Intézet, Gyógy- és Aromanövények Tanszék

Belső témavezető: Dr. Láposi Réka egyetemi docens, Agronómia Tanszék

Záródolgozatom témája a kerti kakukkfű (*Thymus vulgaris* L.) vízkultúrák rendszerben történő termesztése. Dolgozatom céljával tűztem ki, hogy általánosságban bemutassam az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő vízkultúrák rendszereket, rámutatva azok jelentőségére, és részletezzem a technológiában rejlő lehetőségeket friss fűszernövények tekintetében. Továbbá célom volt többet megtudni arról is, hogy lehetséges-e, és milyen hatékonysággal valósítható meg a kerti kakukkfű termesztése vízkultúrák rendszerben.

A kerti kakukkfű jelentős gyógynövényünk, melyet régóta használnak a kulináris és gyógyászati területeken. Az ókorban a bátorság és a vitézség szimbólumaként tisztelték, napjainkban pedig a légzőszervi megbetegedések kezelésére, valamint az aromaterápiában alkalmazzák. Mindezek arra utalnak, hogy a kakukkfű nem csak egy egyszerű fűszernövény, hanem sokoldalúan hasznosítható gyógynövény is. Hazánkban nem őshonos, viszont jól termeszthető, szárazságot toleráló növény. Meleg kedvelő, tápanyagigényes. Sziklakertbe, szegélynek, rézsűk talajtakarójaként is telepíthetjük. Kámforos ízű és illatú levele pedig kedvelt húsfűszer, a francia konyha nélkülözhetetlen kelléke.

A dolgozat elkészítése során alaposan tanulmányoztam a szakirodalmat, mind a kerti kakukkfű hagyományos módon történő termesztéséről, és a vízkultúrák rendszerekről is. Ezek alapján kíséreltem meg a növény szaporítását az általunk alkalmazott NFT rendszerben.

A dolgozatban részletesen ismertetem ezt a vízkultúrák rendszert, melynek lényege a tápanyagban gazdag víz folyamatos áramoltatása a növények gyökerei között. Ez a technika különösen alkalmas saláták és fűszernövények termesztésére. Az NFT rendszer előnyei közé tartozik a folyamatos tápanyagellátás, a víz- és energiahatékonyság, valamint a környezetbarát jelleg.

A vízkultúrák rendszerek új utakat nyithatnak a mezőgazdaságban, urbanizált területeken vagy ott ahol nincsenek megfelelő körülmények a termesztésre. Jelentős előnyöket kínálnak a hagyományos talajalapú termesztéshez képest. A hidropónia és az aeropónia révén

a precíziós tápanyag- és vízadagolás segít optimalizálni a növények tápanyagellátását és növelni a termelékenységét. Ezek a rendszerek lehetővé teszik az évszakoktól független termesztést, így egész évben biztosított a friss fűszernövények ellátása. A talaj kiküszöbölésével pedig minimalizálható a kórokozók és kártevők száma.

Ugyanakkor a módszer magas kezdeti beruházási költségekkel jár, és speciális szaktudást igényel az üzemeltetéshez. Az energiafogyasztás és a fenntarthatóság kritikus tényezők, különösen beltéri termesztés esetében, amely magas energiaigénnyel jár. Azonban a napelemek és az energiatakarékos világítás, mint például a LED, segíthetnek a környezeti hatások csökkentésében. A modern technológia és az automatizációs megoldások alkalmazása javíthatja a termelés hatékonyságát és versenyképességét. A növekvő piaci igény a friss fűszerek iránt és a fenntarthatósági trendek lehetőséget teremthetnek a piacbővítésre. Emellett kormányzati és uniós támogatások is elérhetők lehetnek a vízkultúrák rendszerek kiépítéséhez és üzemeltetéséhez. De fontos figyelembe venni a piaci versenyt is, ahol más termelők, akár hagyományos termesztési módszereket alkalmazók, vagy importált termékek is versenyeznek a piaci részesedésért.

Összességében elmondható, hogy a kerti kakukkfű sokoldalú felhasználási lehetőségeinek köszönhetően jó választás üzleti és érzelmi szempontból is, hiszen a profit mellett a növényből készült termékek jellemzően magas élvezeti és gyógyászati értékkel bírnak. Személyes véleményem szerint a vízkultúrák rendszereknek a további elterjedése és kutatása kiemelt fontossággal bír, hozzájárulhatnak a fenntartható élelmiszertermeléshez, de a kerti kakukkfű termesztését elsődlegesen a hagyományos, talajalapú módon javasolnám gazdaságossági szempontok miatt.

Rövidtávú terveim között szerepel a mostani működő rendszerünk mellé egy másik ugyanekkorát megépíteni, és a friss fűszernövényeket is állandó kínálatunkba felvenni. A kutatásom során kibővült tudásom, és az így megszerzett tapasztalatok segítségével tovább tudtam fejleszteni termesztési technológiánkat, ezáltal valamivel közelebb kerültem az álomhoz, ami egy nagyobb alapterületű, szélesebb vásárló közösséget kiszolgáló, vízkultúrák rendszerű friss saláta és fűszernövény farm.